

Tausta-aineisto 2: Suomalaisen demokratian tila – SWOT analyysi

Vahvuudet <ul style="list-style-type: none">• Demokratian perinne• Yhteiskunnallinen vakaus• Vahva kansalaisyhteiskunta ja yhdistystoiminnan perinne• Yhdessä sopimisen kulttuuri• Epähierarkinen yhteiskunta• Äänestämisen normi edelleen melko vahva etenkin vanhemmissa ikäryhmissä• Demokratian arvostus korkealla• Kansalaisten korkea sivistystaso ja koulujärjestelmä antavat hyvät tiedolliset valmiudet kansalaisille• Yhteiskunnallinen eriarvoisuus vähäistä• Sukupuolten välinen Tasa-arvo korkealla tasolla• Kansalaisten luottamus instituutioita kohtaan ja sosiaalinen pääoma korkealla tasolla• Matala korruption taso• Vapaa media• Toimiva monipuoluejärjestelmä• Suomi menestyy hyvin kansainvälisissä demokratiavertailuissa,	Heikkoudet <ul style="list-style-type: none">• Osallistumisen ja yhteiskunnallisen kiinnostuksen vahva polarisoituminen muun muassa iän, koulutuksen, sosioekonomisen aseman ja asuinpaikan mukaan• Äänestysaktiivisuuden trendi laskeva jo pitkään, äänestysaktiivisuus Suomessa eurooppalaisittain melko heikkoa• Nuoremmissa ikäryhmissä vähäinen äänestysinto jäämässä pysyväksi, äänestysaktiivisuuden lasku edelleen näyttää väistämättömältä• Suomalaisilla on melko heikko sisäisen kansalaispätevyyden tunne.
Mahdollisuudet <ul style="list-style-type: none">• Äänestysaktiivisuuden lasku vaaleissa näyttää pysähtyneen• Suoran demokratian vahvistaminen edustuksellisen demokratian menettelytapojen rinnalla• Tietoyhteiskuntakehitys mahdollistaa uusien osallistumiskanavien ja -mahdollisuuksien kehittämisen• Uudentyyppistä epämuodollista ja verkostoituvaa kansalaistoimintaa kehitty perinteisten osallistumismuotojen rinnalle ja yhteyteen• Lasten ja nuorten osallistumismahdollisuuksien ja demokratiakasvatuksen kehittäminen• Monimuotoisuus tuo demokratiaan uutta elinvoimaa.	Uhat <ul style="list-style-type: none">• Äänestysaktiivisuuden lasku jatkuu ja voi ikärakenteen muutoksen ja äänestämisen ”normin” murtuessa jopa nopeutua• Kiinnostus kansalaistoimintaan hiipuu, uudet osallistumismuodot jäävät suppealukuisen aktiivisten ryhmän varaan, eriarvoisuus kasvaa• Kolmannen sektorin erityispiirteiden ja itsenäisyyden vaarantuminen, järjestöjen roolin kaventuminen palveluntuottajiksi• Äänestysaktiivisuuden lasku ja yhteiskunnallisen osallistumisen hiipuminen heikentää kansanvallan uskottavuutta ja päätöksenteon legitimitettiä• Kansalaisten osallistumisen hiipuessa kehityssuuntana virkamies-/asiantuntijavalta• Erityisesti heikommin koulutetut nuoret ja maahanmuuttajat ovat vaarassa syrjäytyä yhteiskunnallisesta osallistumisesta• Polarisoituminen, vihapuhe ja yhteiskunnallinen turhautuminen voivat johtaa myös esimerkiksi väkivaltaisiin purkauksiin• Taitoerojen kasvu koulutuksessa mm. sukupuolen ja etnisen taustan mukaan.